

NEDERLANDA KATOLIKO

OFFICIEEL ORGAAN VAN DEN NEDERL. R.K.
ESPERANTISTENBOND „NEDERLANDA KATOLIKO”

FEBRUARI 1930

No. 10

Goede Esperanto-Lectuur.

Parvuli (Infanoj)	f 0,15
Encikliko (Reĝeco de Kristo).	- 0,15
Kiel mortis la unuaj kristanoj	- 0,15
Nova Afriko	- 0,15
La origino de la religio	- 0,30
Respondoj al kontraŭrel demandoj	- 1,50
Kantaro Katolika	- 0,75
Preĝareto	- 0,25
Kie estas la Eklezio de Kristo?	- 0,90
Fabiola	- 3,50
Klari	- 0,70
Spirita Juvelaro (tolbindita)	- 1,00
Spirita Juvelaro (ledbindita)	- 2,00
Fabeloj	- 0,20

Al deze werken en werkjes zijn verkrijgbaar bij de redactie van dit orgaan:

P. A. SCHENDELER,

Prins Hendrikstraat 30e — EINDHOVEN.

Postrekening 77739

Aan hetzelfde adres kunnen abonnementen aangenomen worden op „Espero Katolika”, prachtig geïllustreerd, verschijnt den 1en en 15den van iedere maand. Prijs per jaar (bij vooruitbetaling): f. 2,50. Men geve nauwkeurig zijn adres!

Ook verkrijgbaar: „Clio”-banden, om zelf het tijdschrift „Espero-Katolika” in te binden. Prijs f. 1,50

IKUE-insignes als speld, broche of knoop. Prijs f. 0,35
Konsulo-insignes zijn slechts verkrijgbaar in speldvorm.

Nederlanda Katoliko

Maandblad, Officieel Orgaan van den Nederlandschen R.K. Esperantistenbond „Nederlanda Katoliko”, gevestigd te 's Hertogenbosch.

Opgericht 29 Augustus 1909. Bisschoppelijk en Koninklijk goedgekeurd

Ĉio per amo, nenio per forto. (*S. Franc. de Sales*)

Geestelijk Adviseur LAMB. J. J. M. POELL

Vaste Medewerkers: Br. Augustinus, H. Damen, Br. Eulogius,
Pater Call. Preller O P., H. A. Roelofs, P. A. Schendeler,
H. B. van Zwet.

Abonnementsprijs
f. 1.50 per jaar
Eksterlanda Jarabono f. 2.—

HOOFDREDACTIE
P. A. SCHENDELER
EINDHOVEN

Afzonderlijke nummers
20 cent.
Advertentiën
30 cent per regel.

Administratie J. A. LEIBBRAND, Tilburg.

Saluton al „Nia Katolika Idealo”

sendas V.E.R.O. „Por Kristo Reĝo!”

Por „Nia Katolika Idealo”

— Reĝeco de la Krist’ —

Laboras ni konstante en la helo

De l’ glora kruco sur la Verda Stelo.

Rekantajo:

Kun la man’ ĉe l’labor’,

Kaj ĉe Dio la kor’,

Sur la Brust’ nia stel’,

Pli proksimen al la cel’:

L’Idealo, l’Idealo!

Al „Nia Katolika Idealo”,

Laŭ klarmontrita voj’

Marŝadas ni konstante en la helo

De l’ glora kruco sur la Verda Stelo.

(Rekantajo)

Kun „Nia Katolika Idealo”

En kapo kaj en kor’

Neniam ni eraros en la helo

De l’ glora kruco sur la Verda Stelo.

(Rekantajo)

(Melodio: Wat zullen onze patriotjes eten)

Regiontaga komitato.

La 8an de decembro reprezentantoj de diversaj lokaj kluboj kunvenis en Tilburg' ĉe la gastama familio Smarius. La celo de ĉi-tiu kunveno estis la fondo de definitiva region-komitato laŭ la aprobita regularo. Post kelkaj preparoladoj oni decidis fari malgrandan ŝanĝon en la regularo, kaj poste elektis prezidanto Sron F. Smarius, sekretario Sron J. A. Leibbrand, ambaŭ el Tilburg', kaj kasisto Sron A. Staals, el Dommelen. La estonta regiontago okazos en Bergen op Zoom ĉirkaŭe de Aŭgusto 1930a. La sekretario volonte donas ĉiujn deziratajn informojn al aliaj lokaj kluboj, kiuj ŝatas imiti nian ekzemplon.

J. A. LEIBBRAND, sekr.

Afdeelingsnieuws

Harlemo.

La 16a de Novembro estis ne ordinara tago por la Harlema klubo „Abbé Richardson”. Ses el niaj membroj faris ekzamenon kaj ĉiuj sukcesis. Ĝoje ni sciigas ke inter ili estas nia kara maljuna Prezidanto Sro. G. Hoogeveen kiu ankaŭ sukcesis.

L. J. VOGELS, Sekretario.

Tilburg.

Zondag 22 December j.l. had een groote propagandavergadering plaats die buitengewoon geslaagd mag heeten. Om half negen was de zaal tjokvol en opende de Voorzitter de vergadering met den Chr. groet. Nadat het clublied was gezongen, verkreeg de Heer P. A. Schendeler uit Eindhoven het woord, die de aanwezigen vergastte op een keurige lezing over: „Wat kan Esperanto doen voor ons H. Geloof.” De geachte spreker oogstte veel lof. De HoogEdelachtbare Heer Dr. Moller, Tweede Kamerlid en Wethouder van Tilburg, sprak namens B. en W. van Tilburg de aanwezigen toe en zegde zijn steun toe aan de Esperantobeweging. Door Mej. Toos Dekkers werd een door haar vervaardigde pot-pourri in dichtvorm aangeboden, welke veel bijval vond. De ZeerEerw. Adviseur wekte met een krachtig woord allen op om zooveel mogelijk de Kath. Esp. beweging te steunen. Daarna werd door den ZeerEerw. Pater van den Berg van de Missie van het H. Hart een keurige serie lichtbeelden over de Missie van Nieuw Guinea vertoond en door hem op voortreffelijke wijze toegelicht. Staande werd daarop het schoone „Ni volas Dion” gezongen. De vergadering werd verder opgeluisterd door het eigen Esperanto muziekcors, dat zich uitstekend van zijn taak kweet. Nadat zich elf nieuwe leden hadden opgegeven voor onze Vereeniging „Ame kaj Pace”, sloot de Voorzitter om kwart voor negen deze buitengewone en geanimeerde vergadering met den Chr. groet.

J. v. d. BERG, Secretaris.

Vlijmen.

Zondag 5 Januari 1930 vierde V.E.R.O. „Por Kristo Reĝo!” op bescheiden wijze haar eersten verjaardag. 't Is te zeggen: alle bijkomstigheden ter opluistering bleven weg vanwege de blijkbaarheid van den kasbodem. Overigens is de „Etulo” gezond-mager en groeit langzaam als een eik met kans op duurzaamheid. Na de gebruikelijke openings- en welkomst-plechtigheden galmde het „klubkanto” door de zaal, en de Esperanto-sfeer, reeds gewekt door talrijke brochures over „diversaj foiroj kaj ekspozicioj”, heerschte in de vergadering.

Volgde: de kroniek van V.E.R.O. En toen..... verscheen frato **Wigbertus van Zon**, „de hei-krekel” uit Reusel, op den kathedder, en begon te „sjierpen”. Wie „Nia Dektria” heeft meegemaakt, weet, wat dat zeggen wil. Van kwart voor 8 tot kwart voor 10 met een kwartier pauze had hij het woord, zijn woord; en met „entuziasmo” sprak deze oud-missionaris, die zijn eerste jeugd op Curaçao in acht jaren opsleet, — met „entuziasmo” sprak hij nu, in zijn tweede „jeugd”, over zijn nieuw missionarisschap door de wereldhulptaal Esperanto. Ĉu Zamenhof nia majstro? Kristo estas nia majstro!

Por Kristo Reĝo ni batalos!
Por Kristo Reĝo eble falos!
Por Kristo Reĝo malgraŭ ĉio!
Antaŭen do, en Nom' de Dio!

Dankon al Vi, frato Wigbertus, kaj Dio benu Vian senlaca laboregon. Daarop nam de Geestelijke Adviseur, de Weleerw. Heer G. Versteeg, het woord, een woord vol warme sympathie, gevolgd door eene niet minder sympathieke daad. Met de hartelijke dankwoorden van den voorzitter, J. v. Buul, waren allen in volle instemming, misschien wel 't meest de sekretario-kasisto A. Theuns. Drie nieuwe leden traden toe, en de vereeniging wierf eenige donateurs en begunstigers. Het mooiste succes echter onzer eerste openbare vergadering is, dat allen, ± 40 personen waren aanwezig, ten hoogste voldaan en over de Esperanto-beweging klaar ingelicht, huiswaarts trokken als voorstanders van „nia kara lingvo”.

Bergen op Zoom.

La 12an de januaro la Roosendaal'a sekcio „La Matenstelo” vizitis nin. Per speciala alvoko niaj anoj estis petataj ĉesti tiun specialan kunvenon. Bedaŭrinde ne ĉiuj plenumis tiun peton, domaĝe por ili mem! Je kvarono antaŭ la tria la Matenstelanoj alvenis okope per aŭtobuso. Ili estis kondukataj al nia ejo, kie agraba salono englutis ilin. Tuj la fervoraj muzikantoj el la Matenstelanoj (la junula parto de la Matenstelo) prenis siajn ilojn,

kaj baldaŭ eksonis piano kaj violonoj. Kvazaŭ allogataj per tiuj festaj sonoj, la N.K.I.-anoj alvenis preskaŭ ĝustatempe kun dimanĉaj vestoj kaj mienoj.

Ja la tria kaj kvarono la prezidanto komencis la kunvenon per la Kristana saluto, deziris al ĉiuj ĉeestantoj kaj forestantoj feliĉan, sanktigan kaj propagandplenan jaron, salutis la Matenstelanojn, kaj skizis mallonge la rilaton, kiu iom post iom kreskis inter la du kluboj. Poste li petis al la muzikantoj ekludi „La Espero”n, kaj al la ĉeestantoj kanti tiun himnon. Pro manko de teksto (ne pro sinĝeno!) la kantontoj akompanis la muzikon per honoriga silentado. Por forparoli tiun animstaton la prezidanto ree ekbabilis, nun kiel ordinara sinjoro Weijts, kies vico estas interesi la kunvenintojn per legado. Post kelkaj konsolaj vortoj al la Esperantolernantoj li komencis paroli Esperantlingve pri la praveco, utilo, organizo kaj stato de la katolika Esperanto-movado. Inter la legado li trovis okazon instigi la Matenstelon por elekti IKUE-konsulon en Roosendaal. Kiel celojn por la fino de 1930 li proponis, ke „Nederlanda Katoliko” nombri mil anojn, kaj ke „Espero Katolika” havu milojn da abonantoj. Por tio li petis la anojn: 1e varbi ĉiu-tri anojn por N.K.; 2e aboni al E.K., aŭ, kiam oni jam estas abonanto, varbi novan abonanton. Supozeble la legado havis iom da sukceso, ĉar „Espero Katolika” havos el niaj rondoj tri novajn abonantojn. Post la legado Sro v. d. Burgt diris ion pri la konsuleco, kaj kiam la muziko ekludis, la kunvenintoj baldaŭ estis babilantaj. La humoro iĝis pli kaj pli intima. Fine oni eĉ kantis! Jes, tekstoj aperis kaj kantado aŭdiĝis: malnovaj kantoj, kiel „La Espero”, kaj „Al Vi, ho Reĝ’ eterna” kaj novaj melodioj, komponitaj de nia ŝatata anino fraŭlino Backers.

Je la sesa proksimume la prezidanto finis la kunvenon, post kio la anoj unu post alia foriris. Sinjoro Manders deklamis ankoraŭ „La Vojo” por la lastaj fideluloj, kiuj je la sepa kaj duono forlasis la salonon.

Utrecht.

La 29-an de januaro la katolika Utrecht’a unuiĝo „La Kruco en la verda stelo” kunvenis por sia unua jarkunveno. La prezidanto malfermis la kunvenon, bonvensalutis la ĉeestantojn, kaj sciigis, ke la Religia Konsilanto, Paroĥestro P. Koelman, ne povas ĉeesti pro malsaneco. La sekretario voĉlegis la jarraporton kaj sciigis, ke la unuiĝo komencis per 43 membroj, kaj nun ankoraŭ havas 39 anojn. Tamen la estraro estas tre kontenta, ĉar ĉiam unuiĝo havas en la unuaj jaroj malfacilan tempon. Je nia granda bedaŭro la kasiso ne ĉeestis; oni elektis komitaton por kontroli la monaferojn; plue la sekretario, kiu laŭregulare devis eksiĝi, estis reelektata.

Dum la ronddemando la membroj fariĝis tre viglaj, ĉar oni

priparolis gravan aferon, nome: la konversaciajn vesperojn. Mi ne scias, kiel pasas la konversaciaj vesperoj de aliaj unuiĝoj, sed la niaj ne iras laŭdezire. Ni kunvenas dusemajne. El la 40 membroj nur ĉeestas 10, eĉ 8. Kial tiom malmultaj? Ekzistas membroj, kiuj neniam estas kontentaj. Kelkaj diras: mi ne ŝatas legi, mi ne ŝatas rakonti, mi ne ŝatas paroli pri bildo ktp. La estraro proponis priparoli libron, sed tiam la anoj devus aĉeti libron. Vere, la konversacia vespero estas infano, kiu kelkfoje kaŭzas grandan zorgon. Unu el la ĉeestantoj proponis ne plu okazigi tiujn vesperojn, sed tion ni ne aprobas.

La prezidanto instigis la membrojn ĉeesti kiel eble plej ofte, ĉar ju pli multaj ĉeestos, des pli fruktodona la konversacia vespero estos.

Plue oni priparolis kelkajn malpli gravajn aferojn, kaj la prezidanto fermis laŭ la kutima maniero la bone sukcesintan vesperon.

La Sekretariino.

Wie Helpt ?

Wie helpt onze bibliotheek aan de nummers van: November 1920, Januari 1927, Juni 1927, en Juli 1927 van „Espero Katolika“? Gaarne tegen kleine vergoeding. Adres: Kath. Esperanto-club, Bisschoppelijke Kweekschool, Oudenbosch.

Vergadering van het Hoofdbestuur.

Zondag 2 Februari vergaderde het hoofdbestuur te 's Hertogenbosch. Afwezig waren: Mej. Beek, en de Heeren Damen, Preller en v. Weerhorst. De Heeren Damen en v. Weerhorst hadden bericht van verhindering gezonden. Ofschoon dus de helft der leden slechts aanwezig was, meende de voorzitter de vergadering toch te moeten houden, wijl zij door omstandigheden reeds twee weken was uitgesteld, en het Februari-nummer van N. K. op copie van deze vergadering wacht. Als belangrijke punten stippen wij aan: de ingekomen voorstellen, vaststelling van het budget 1930, propaganda van Esperanto onder de jeugd, aanwijzing van aftredende bestuursleden, en de organen-kwestie NK—EK. Als gevolg van deze besprekingen, die van 1 uur tot half 6 duurden zullen de leden in dit nummer verschillende belangrijke mededelingen vinden. Als curiositeit zij nu reeds vermeld, dat de loting aanwees, dat juist de vier aanwezige bestuursleden dit jaar zullen aftreden.

Ingediende Voorstellen.

1. Het aantal bestuursleden van „Nederlands Katoliko” te verminderen, en te brengen op vijf. (Nijmegen).

Het hoofdbestuur acht aanneming van dit voorstel a) ongewenscht, wijl het verleden bewezen heeft, dat soms voor uitbreiding van het aantal goede motieven kunnen aanwezig zijn; b) onnoodig, wijl volgens het nieuwe reglement de jaarvergadering het aantal leden bepaalt, waarbij het minimum 5, het maximum 9 is.

2. De penningmeester publiceere in ons orgaan iedere drie maanden een financieel verslag, nl. in Januari, April, Juli en October. (Tilburg)

Het hoofdbestuur heeft tegen dit voorstel geen bezwaar, wijl de penningmeester zich ertoe bereid verklaart, en daardoor gelegenheid heeft, eventueel achterstallige afdeelingen te wijzen op nog te betalen contributie, wat de plaatselijke penningmeesters het innen der contributie zal vergemakkelijken.

3. Het hoofdbestuur van „Nederlands Katoliko” doe de noodige stappen om te verkrijgen, dat jaarlijks door het examencomité verslag worde gepubliceerd over de gehouden examens, vooral wat betreft de op- en aanmerkingen omtrent het door de candidaten geleverde werk. (Eindhoven)

Het hoofdbestuur wil eventueel gaarne deze taak op zich nemen, overtuigd als het is, dat door deze publicatie de richting voor de examen-studie juister kan worden aangewezen, de ernst der examens kan blijken, en de propaganda bevorderd wordt.

4. De Bond weigere alle medewerking voor volgende neutrale nationale congressen, en propageere deze niet onder zijne leden. (Oudenbosch)

Ofschoon van meening, dat het jaarlijks plaats hebben van nationale congressen, zooals thans gebeurt, niet dient bestendig te worden, ontraadt het hoofdbestuur ten zeerste aanneming van dit voorstel, opdat zulk een besluit ons niet verhindere, aan zulk een congres wel mede te werken, wanneer dit inderdaad wenschelijk zou zijn.

5. Het redacteurschap van ons orgaan blijve gescheiden van het voorzitterschap van onzen Bond. (Nijmegen)

Het hoofdbestuur acht dit zeer wenschelijk, — mits voor beide functies geschikte personen kunnen gevonden worden.

6. Het hoofdbestuur wijze uit zijne leden één of twee personen aan, die de algemeene propaganda leiden en aanwakkeren. (Tilburg)

De meening van het hoofdbestuur is, dat deze leiding en aansporing niet van één of twee, maar van al hare leden behoort uit te gaan. Het bezit dan ook reeds eene lijst van personen, die zij geschikt acht, om als sprekers te kunnen optreden, en ook buiten den kring der bestuursleden genomen zijn. Het zal trachten, deze lijst te vergrooten. Verder wijst het hoofdbestuur op de reeds verschenen propaganda-werkjes „Opstellen over het wereldtaal-probleem” en „Esperanto en het Kind”, die tegen zoo geringen prijs verkrijgbaar zijn, en waarvan nog veel te weinig wordt gebruik gemaakt. Ook andere propaganda-middelen heeft het hoofdbestuur reeds in overweging genomen.

7. Het maandblad „Nederlanda Katoliko” worde opgeheven, en ondergebracht in „Espero Katolika”, het orgaan van I.K.U.E.

Daar ter bespreking van dit punt op onze vorige jaarvergadering eene commissie benoemd is, meent het hoofdbestuur zich hier van advies te moeten onthouden. Het verwijst naar een artikel van den Z.Eerw. Pater Preller in dit nummer, en verzoekt niet alleen de commissie-leden, maar ook alle andere NK-leden, hunne meening met motieven daaromtrent in ons orgaan te willen kenbaar maken, zoowel voor als tegen.

N.B. Amendementen op de bovengenoemde voorstellen moeten één maand voor de te houden jaarvergadering worden ingediend bij den eersten secretaris van den Bond (A. v. Weerhorst, Schoonzicht, Ubbergen). Daar onze jaarvergadering zal plaats hebben in Mei, kan dit dus nog geschieden tot uiterlijk de maand April (liefst voor 20 April, opdat ze nog in het Mei-nummer voor de jaarvergadering kunnen gepubliceerd worden).

De afdeelingen gelieven ook tijdig aan den eersten secretaris de namen en adressen hunner afgevaardigden op te geven. We merken op, dat aan deze afgevaardigden geen impératief mandaat mag gegeven worden. Iedere afdeeling heeft één stem per 20 leden of gedeelte daarvan met een maximum van vijf.

De afdeelingen dragen zelf de kosten voor hunne afgevaardigden, terwijl de vertegenwoordiging der verspreide leden door den Bond worden bekostigd. Wij hopen in het volgend nummer de namen en adressen der vertegenwoordigers van de verspreide leden te kunnen opgeven. We zijn hierover reeds in correspondentie.

Aan alle afdeelingen wordt eene nauwgezette bestudeering der voorstellen ten zeerste aanbevolen.

Attentie!

De afdeulings-penningmeesters worden verzocht, voor 15 Februari per giro (No. 121449) de contributie te voldoen over het eerste kwartaal 1930. Reeds hebben enkele afdeelingen hunne ledenlijsten ingezonden. Wij verzoeken de secretarissen der andere afdeelingen eveneens in deze maand de namen en juiste adressen der leden te willen opgeven aan den administrateur van N. K.

J. A. LEIBBRAND,
Rozenstraat 12, Tilburg.

Aan de leden van „Nederlanda Katoliko” welke geen lid zijn eener afdeeling.

Ter vergemakkelijking der administratie en ter besparing van kosten, die op het innen van postkwitanties komen, verzoeken wij U beleefd, Uwe contributie ad f 2.— voor het jaar 1930 te willen storten op Postrekening No. 121449 van „Nederlanda Katoliko” te Tilburg. Indien wij deze maand Uwe bijdrage niet ontvangen, zullen wij zoo vrij zijn, in Maart over het bedrag, verhoogd met inningskosten, te beschikken.

Mogen wij tevens op Uwe gewaardeerde medewerking rekenen, door Uwe familieleden en kennissen aan te sporen, zich eveneens als lid van onzen Bond op te geven, opdat onze katholieke Esperantobeweging zich gestadig uitbreide. Het lidmaatschap van „Nederlanda Katoliko” sluit kosteloos het lidmaatschap in van I.K.U.E.

Namens het Bestuur van N. K.

J. A. LEIBBRAND, penningmeester.

Waar zal de jaarvergadering plaats hebben?

Van de afdeeling Tilburg „Ame kaj Pace” ontvingen we het volgende schrijven:

„La Tilburg'a Unuiĝo „Ame kaj Pace” festos ĉi-tiun jaron „1930 sian 20-jaren ekzistadon. Tial „Ame kaj Pace” proponas al „la Estraro de N.K., okazigi la jarkunvenon en Tilburg' dum la „monato Majo, kaj invitas la tutan N.K.-anaron al ĉi-tiu festena „memorkunveno. Ĝi atendas favoran decidon pri tiu propono, kiu „nur celas la antaŭeniron kaj floradon de nia „Nederlanda Kato- „liko”.

De afdeeling Nijmegen van N.K. verzoekt, de stad Nijmegen als plaats voor de jaarvergadering aan te wijzen.

De hoofdbestuursvergadering van 2 Februari achtte het gewenscht, gezien het feit, dat vier der leden afwezig waren, over dit punt schriftelijk te stemmen, om de meening van al hare leden in deze te kennen. Wij hopen dus in ons volgend nummer den uitslag dezer schriftelijke stemming te kunnen opgeven.

N.K. Begrooting 1930.

Inkomsten:		Uitgaven:	
Contributie		Orgaan	
650 × f 1.50	f 975.—	4 × 8 pag.	f 163.40
Orgaan		4 × 12 pag.	f 226.20
Abonnementen	f 15.—	4 × 16 pag.	f 256.—
Advertenties	f 50.—	Verzending	f 59.—
Diversen		Contributie IKUE	f 162.50
Examens	f 50.—	Jaarvergadering	f 25.—
Brochures, enz.	f 25.—	Best.vergaderingen	f 120.—
		Porti	f 50.—
		Drukwerk	f 10.—
		Propaganda	f 25.—
		Onvoorz. uitgaven	f 17.90
Totaal:	f 1115.—	Totaal:	f 1115.—

Aftredende leden van het Hoofdbestuur.

Door loting is op de hoofdbestuursvergadering van 2 Februari beslist, dat dit jaar aan de beurt van aftreding zijn de heeren: F. J. v. d. Burgt (Bergen op Zoom), J. A. Leibbrand (Tilburg), H. A. Roelofs ('s Hertogenbosch) en P. A. Schendeler (Eindhoven). Art. 17 van het Huishoudelijk Reglement zegt: Het Hoofdbestuur wordt op de jaarvergadering gekozen; ieder jaar treedt de helft der leden af. De aftredende leden zijn rechtens candidaat en terstond herkiesbaar, tenzij geen verlenging van mandaat gewenscht wordt. Candidaten voor het hoofdbestuur moeten terzelfdertijd en op gelijke wijze worden ingediend als de eventueele voorstellen voor de jaarvergadering.

Dus: indiening van candidaten voor het hoofdbestuur minstens 3 maanden voor de jaarvergadering aan den eersten secretaris. De jaarvergadering is in Mei, dus alleen nog **in deze maand** kunnen candidaten worden opgegeven. Door de afdelingen Bergen op Zoom en Roosendaal is de Heer Heilker candidaat gesteld. Tevens

beveelt de afdeeling Roosendaal den Heer Heilker aan als voorzitter.

Art. 8 der statuten zegt: Aan het hoofd van den Bond staat een Bestuur, bestaande uit minstens 5 en hoogstens 9 personen, daartoe gekozen uit en door de leden bij monde van de afgevaardigden der afdeelingen en vertegenwoordigers der verspreide leden. Het bestuur is van zijne handelingen verantwoording schuldig aan de Algemeene- of jaarvergadering. De functies worden onderling verdeeld, uitgezonderd die van Voorzitter, die op de jaarvergadering als zoodanig wordt gekozen. Het bestuur wordt ter zijde gestaan door een Geestelijk Adviseur, te benoemen en te ontslaan door den Bisschop van 's Hertogenbosch.

Rapport betreffende „Nederlanda Katoliko”

Reeds jaren geleden werd door den Weleerw. Pater C. Preller O.P. voorgesteld, het internationale katholieke Esperanto-tijdschrift „Espero Katolika” tevens tot onze katholieke nationale revue te verklaren. De mentaliteit scheen nog steeds niet genoeg op deze hervorming voorbereid. Op tweeden Pinksterdag van het vorig jaar, 1929, kwam op de Algemeene Vergadering dit idee weer ter sprake, niet echter als voorstel, maar als toevallige motivering van niet beschikbaarstelling voor het redacteurschap. Spontaan spraken nu meerderen ten gunste van deze naar het hun toescheen reddende gedachte. Staande de vergadering werd een commissie van onderzoek naar de mogelijke verwezenlijking ingesteld. Ondergeteekende maakt op verzoek van den Voorzitter van N. K. een begin met dit onderzoek, door zeer beknopt de hoofdargumenten voor invoering van de hervorming aan te geven. Na aangave van de eventueele bezwaren door de andere commissieleden zou Pater Preller het laatste woord verkrijgen als gelegenheid tot repliceren.

I. Weinigen zien verlangend uit naar een nieuw nummer; velen nemen slechts matig nota van den inhoud; enkelen achten den polemischen geest een ergernis. Het verdwijnen van N. K. is voor weinigen gemis, voor meerderen gewin.

II. Het opgaan van N. K. in E. K. zou beteekenen winst:

a) Voor ieder lid eener afdeeling moet worden afgedragen f 1.50. Dit is zelfs voor bloeiende afdeelingen een ondragelijke last. Bij verdwijnen van N. K. kan een beperkt aantal abonnementen worden genomen op E. K., zettend „de tering naar de nering”.

b) Om beter „te werken aan uitbreiding en verbetering van ons orgaan” worden de Bestuursvergaderingen slechts sporadisch

gehouden. Bij verdwijnen van N. K. dus gelegenheid voor meerdere zoozeer noodzakelijke bijeenkomsten van het Bestuur.

III. Zeer veel van wat opmerkenswaardig is voor N. K., is dit evenzeer voor E. K. Veel zal zelfs reeds in E. K. worden gevonden. *Espero Katolika* is de katholieke revue, die nummer één kan zijn van heel katholiek Esperantujo. Bij verdwijnen van N. K. zal groeien „*Espero Katolika*”. Gunstig ook zal het opofferende voorbeeld van N. K. het buitenland beïnvloeden, om te gaan in dezelfde richting van heilzame samenwerking, tegenovergesteld aan de tegenwoordige: steeds meer versnippering!

C. PRELLER, O.P.

Wij onthouden ons voorloopig van commentaar, maar zouden zeer gaarne de meeningen hooren van onze leden, vooral van de leden der bovenbedoelde commissie ad hoc, om deze eveneens in ons orgaan te publiceeren. Dit zal zeker leiden tot eene grondiger behandeling van dit belangrijke onderwerp. (Red. N. K.)

Verordening.

tot regeling van den cursus in Esperanto te Tilburg.

Art 1. Vanwege de gemeente Tilburg wordt een cursus in Esperanto gegeven.

Art. 2. Het beheer van dezen cursus berust bij Burgemeester en Wethouders. Zij wijzen het lokaal aan, waarin de cursus zal worden gehouden, en benoemen het aan den cursus te verbinden onderwijzend personeel, telkens voor den tijd van ten hoogste een jaar. Het aantal leerlingen wordt over de leerkrachten verdeeld met dien verstande, dat geen hunner aan meer dan 30 leerlingen onderwijs geeft.

Art. 3. Het hoofd van den cursus geniet een bezoldiging per cursusjaar van 125.— gld. per wekelijksch lesuur, de overige eventueel aan den cursus te verbinden leerkrachten van f 100.— per wekelijksch lesuur.

Art. 4. Het onderwijs wordt zoo geregeld, dat het door het hoofd, in overleg met de overige leerkrachten, op te maken en door Burgemeester en Wethouders goed te keuren leerplan, in één cursusjaar geheel wordt afgewerkt.

Art. 5. Tot den cursus kunnen door Burgemeester en Wethouders alleen worden toegelaten personen, die op het tijdstip van toelating niet ouder zijn dan zestien jaren.

Art. 6. Telken jare wordt in het begin van Augustus door Burgemeester en Wethouders in de plaatselijke bladen bekend ge-

maakt, dat candidaat-deelnemers zich bij het hoofd van den cursus kunnen aanmelden.

Het hoofd van den cursus plaatst de aangegeven personen op een lijst, en zendt deze in bij Burgemeester en Wethouders ter definitieve beslissing omtrent de toelating.

Art. 7. Het cursusjaar vangt aan op 15 September, en duurt tot 15 Juni.

Art. 8. Wekelijks wordt op Woensdag- en Zaterdagmiddag, behalve op in het leerplan geregelde vacantiedagen gedurende één uur les gegeven.

De leerlingen zijn verplicht, alle lessen te volgen; bij naar het oordeel van het hoofd van den cursus ongewettigd verzuim geeft deze hiervan kennis aan Burgemeester en Wethouders, die in dit geval den als leerling ingeschrevene verdere deelneming aan de lessen kunnen ontzeggen.

Art. 9. De noodige boeken en schrijfbenodigdheden worden aan de leerlingen van gemeentewege kosteloos verstrekt, de boeken in bruikleen, welke aan het einde van den cursus aan het hoofd worden teruggegeven.

Art. 10. Na het einde van den cursus geeft het hoofd aan Burgemeester en Wethouders van het verloop ervan binnen veertien dagen verslag.

Door Burgemeester en Wethouders wordt dit verslag ter kennis van den Raad gebracht.

Aldus vastgesteld ter openbare raadsvergadering van den 10den Januari 1930.

Esperanto-Ekzameno en Amsterdam.

La Nederlanda Federacio de laboristaj Esperantistoj nin petas atentigi je la fakto, ke ĉi-tiun jaron Esperanto-ekzameno okazos en Amsterdam', se la nombro de partoprenontoj estas sufiĉe granda. Membroj de „Nederlanda Katoliko", kiuj ŝatas fari ekzamenon en tiu urbo, skribu al Sro Piet Krijt, sekr. de N. F. L. E., Middenweg 226, Amsterdam.

Een mooie daad.

Een belangstellende, die onbekend wenscht te blijven, looft 12 gouden tientjes uit als premies voor kinderen, die in 1930 slagen voor het Esperanto-examen A, en alsdan den leeftijd van 15 jaar nog niet hebben overschreden. Nadere inlichtingen verstrekt Ir. M. F. Onnen te Den Haag, Nachtegaallaan 6.

Het K. N. E. K. A. tekort.

Ingekomen giften na 30 November: A. M. J. O. te N., f 1.—; L. E. f 25.—; J. R. P. te N., f 2.50. Samideanoj, wij zijn er nog niet! Kom, help ons door een grootere of kleinere gift, of door deelname aan onze

K. N. E. K. A.-verloting.

Hoofdprijs: een Amerik. populieren dressoir, terwijl tal van andere mooie prijzen door de U. P. E.-leden beschikbaar zijn gesteld, o.a. Esperanto-werken, zoowel literatuur als leer- en woordenboeken, penteekeningen, dames-handwerken, enz. enz.

De trekking zal in het openbaar plaats hebben op Maandag 31 Maart 1930, des avonds te 9 uur in „PLAZA”, Velperplein 8, te Arnhem.

Ieder, die een bijdrage stort op postrekening 13848 van ESPE-RANTO-ARNHEM, ontvangt voor elke 50 cent een lot. Wie wil trachten, en 10-tal in eigen omgeving te plaatsen? Vele handen maken licht werk, en vele kleintjes maken één groote. Het deficit **moet** verdwijnen, en met veler hulp zal het ook spoedig tot het verleden behooren.

Voor het U. P. E.-bestuur,
A. L. MOREAU, Raapopscheweg 55, Arnhem.

Neredakcia parto.

Geachte Redactie.

Naar aanleiding van het bericht in „De Maasbode” onder^d de rubriek „Onderwijs” (Ochtendblad 30 Januari), dat de examen-commissie uit de vereenigingen „La Estonto Estas Nia” en „Nederlanda Katoliko” besloten zou hebben, de Esperanto-examens voor de acten A en B behalve in Den Haag en Utrecht voortaan ook in Amsterdam te doen plaats hebben, wensch ik een woord van **protest** te uiten namens meerdere beneden-Moerdijkers tegen deze zeer willekeurige bevoorrechtiging der boven-Moerdijkers.

De talrijke beoefenaars der Esperanto-taal in Noordbrabant, Zeeland en Limburg hebben alleszins recht, dat althans eenmaal per jaar ook **beneden den Moerdijk** gelegenheid gegeven worde tot het afleggen van Esperanto-examens **op dezelfde voorwaarden**, waarop het **boven den Moerdijk** plaats vindt.

Wij wenschen ons niet langer te laten ringeloozen door de boven-Moerdijsche Heeren, die zich zelf tot examen-commissie hebben gepromoveerd en **eigendunkelijk** een onbillijk reglement hebben ontworpen zonder dat de ledenvergadering der respectieve vereenigingen L. E. E. N. en N. K. hen daartoe machtigden.

Ik deel daarom ten eenenmale het gevoelën mijner bovengenoemde samideanoj, dat wij op de aanstaande jaarvergadering van N. K. het voorstel moeten doen, dat „Nederlanda Katoliko” een eigen zelfstandige examen-commissie beroepe uit gediplomeerde leeraren, en de leden, die tot nu toe deel uitmaakten van de tegenwoordige examen-commissie desavoueere, tenzij dezen opkomen voor de billijke eischen van het Zuiden, en bevorderen, dat zooals boven gezegd althans eens per jaar eveneens **beneden den Moerdijk** gelegenheid gegeven worde voor Esperanto-examens op dezelfde voorwaarden, als dit **boven den Moerdijk** geschiedt.

Bij voorbaat dankend voor de opname teekent hoogachtend
SUDANO.

Noot der Redactie. Wij meenen te weten, dat bedoeld examen te Amsterdam slechts zal plaats hebben bij genoegzame deelname, en wij ontvingen dan ook een verzoek tot opname van een berichtje van die strekking (zie dit nummer). Er schijnt dus bij den geachten inzender in dit opzicht eene vergissing te bestaan, welke vergissing uit het Maasbode-berichtje alleszins verklaarbaar is. Opheldering van de zijde van het examen-comité is dan ook ten zeerste gewenscht. Maar ook, al zou hier van vergissing sprake zijn, dan nog achten wij het billijk, zooals we reeds vroeger te dezer plaatse verklaarden, dat ook in het Zuiden des lands minstens ééne plaats werd aangewezen, waarop **ieder jaar** Esperanto-examens zullen gehouden worden. Wij zijn dan ook van plan, deze aangelegenheid op onze jaarvergadering aan de orde te stellen.

Esperanto en gratis reizen.

In „Het Katholieke Schoolblad” lezen wij een artikel van het „Propaganda-Esperanto-Instituut, Postbox 3, Emmen, dat o.a. mededeelt:

„Om nu te verkrijgen, dat onze taal er „stormenderhand” in gaat en vele onzer cursisten goedkoop dezen zomer naar het Intern. Esperanto-congres te Oxford, of naar de wereld-tentoonstelling te Antwerpen kunnen, wordt door onze propaganda-afdeeling een som (hoe meer deelnemers, hoe grooter bedrag) voor onze cursisten beschikbaar gesteld. Met de Kath. Reisvereniging moet nog overleg geplegd worden op welke voorwaarden zij zoo'n reis ontwerpen wil. Bijzonderheden hierover in de 4e les. Begin van den cursus half Februari. Treedt allen toe. Zendt f 3.— aan ons Bureau, Postbus 3, Emmen, en u is cursist. Ook voor niet-collega's gemakkelijk te volgen.

Speciale attractie. Voor enkele van de eerste duizend cursisten, opgegeven van Maandag a.s. (3 Februari) wordt een gratis reis beschikbaar gesteld naar het Intern. Kath. Esp. congres te Graz (Oostenrijk). Haast u dus!

Nieuw leven op Esperanto-gebied.

Tot onze vreugde bereikte ons de mededeeling, dat door een zestal heeren de vorige maand te Amersfoort is opgericht een Nederlandsche Christelijke Esperanto-vereeniging, zich ten doel stellend, propaganda te voeren in protestants-christelijke kringen. Waar tot dusver in deze richting absoluut niets gedaan werd, en een zeer groot gedeelte van onze Nederlandsche bevolking of totaal onverschillig, of zelfs vijandig tegenover de Esperanto-beweging stond, wordt thans door het initiatief van bovengenoemd zestal dat volksdeel bewerkt, en breidt de beweging zich ook in deze richting uit. De bedoeling is, naast de reeds bestaande bonden en vereenigingen vriendschappelijk samen te werken, behoudens eigen beginsel. We juichen ook als R. K. Esperantisten dezen vooruitgang toe, en wenschen onze christelijke samideano's het beste succes.

R. K. Vredesbond.

In Den Haag zal tijdens de Vredes- en Volkenbonds-tentoonstelling, te houden in de daartoe door de regeering ter beschikking gestelde Grafelijke Zalen, in de laatste helft van Februari een vergadering gehouden worden van den R.K. Vredesbond. Wij vernemen, dat als spreker is aangewezen de bekende pacifist, pater F. M. Stratmann O.P. (De Morgen)

Gaarne voldoende aan een desbetreffend verzoek van het tentoonstellings-comité berichten wij, dat reclame-platen voor onze club-lokalen, en kleine biljetten ter verspreiding verkrijgbaar zijn bij het tentoonstellings-comité, Jan van Nassaustraet 93, Den Haag. De entreprijzen zijn: elken dag van 10—6 uur f 0.50; van 8—10 uur des avonds f 0.25 per persoon. Des Maandags-namiddags van 2—6 uur f 1.—; des Zondags f 0.25. De tentoonstelling is geopend elken werkdag van des morgens 10 tot des middags 6 uur, en van des avonds 8 tot 10 uur; op Zon- en feestdagen van des middags 1 tot 5 uur. Voor collectieve bezoeken van onze plaatselijke vereenigingen wordt aanmerkelijke reductie toegestaan, en, zoo het bezoek te voren wordt aangekondigd, zal gaarne al het mogelijke worden gedaan, om deskundige leiding beschikbaar te stellen, en verdere faciliteiten te verschaffen.

Veertien Nationaliteiten in één Gemeente.

Wij lezen in „De Morgen” van 29 Januari jl.:

De nationaliteit der Geleensche bevolking vertoont al evenzeer een verscheiden staalkaart als de godsdienstrichting. Men zou haast van een Babylonische spraakverwarring kunnen spreken.

Meer dan 9200 inwoners zijn van Nederlandsche nationaliteit; dan volgen als sterkste groep vreemdelingen de Duitschers met 1546 en de Beieren met 9 menschen; Joegoslaven wonen er 252 in Geleen, Belgen 143, Oostenrijkers 113, Polen 238, Serviërs 43, Hongaren 56, Italianen 31, Tsjechoslowaken 155, Franschen 4, Zwitsers 6, mitsgaders 1 Amerikaan. Van onbekende nationaliteit zijn er 8 personen. Het is geen wonder, dat, als deze inwoners b.v. ten gemeentehuize komen om zich aan te melden of inlichtingen komen vragen, de betrokken ambtenaren wel eens met de handen in het haar zitten, partijen zich wederzijds niet verstaanbaar kunnen maken, en de hulp van tolken moet worden ingeroepen.

Conversaciaj Vesperoj.

Een noodzakelijk kwaad van het vereenigingsleven is het „vergaderen”. Noodzakelijk, daar zonder vergaderen het vereenigingsleven onmogelijk is. Een kwaad, daar het ons rukt uit het familieleven, dat toch de grondslag moet zijn eener goedgeordende maatschappij. Wij moeten daarom het vergaderen beperken tot het allernoodzakelijkste. Maar daar staat tegenover, dat misschien geen enkele organisatie zoozeer behoefte heeft aan geregelde samenkomsten, als de onze. Niet alleen toch hebben wij, evenals alle andere vereenigingen, bijeenkomsten noodig ter bespreking van onderwerpen van organisatorischen aard, maar voor ons, Esperantisten, is het daarnaast zeer gewenscht, — ik zou haast zeggen: noodzakelijk, — geregeld bijeen te komen, om vaardigheid te krijgen in het spreken van onze wereldtaal. Wij moeten dus ook onze conversatie-avonden hebben, en kunnen die niet missen. Zij hebben iets aantrekkelijks, en daarom zouden sommigen ze liefst iedere week willen houden. Gevolg: een klein aantal — steeds dezelfde fervoruloj, die het juist het minst noodig hebben — zijn aanwezig. Wenschelijk echter zou zijn, dat slechts bij hooge uitzondering 'n enkel lid afwezig was. Vandaar de noodzakelijkheid, niet al te vaak zulke vergaderingen te houden, en dan: deze zoo te houden, dat ieder ze gaarne bezoekt, en na het einde van iedere bijeenkomst reeds rekt op de volgende. Ik zou dus zeggen: houd uwe vergaderingen hoogstens tweemaal per maand, en wel op vastgestelde dagen, opdat men deze voor de bijeenkomst kan vrij houden. Maar het lastigste punt blijkt nog altijd te zijn: hoe maken wij onze conversatie-avonden gezellig en toch nuttig? Wij gelooven, dat het zeer goed zou zijn, hierover in dit blaadje eene bespreking te openen, en noodigen allen uit, daaraan mee te doen, vooral de leden van die plaatselijke vereenigingen, waar de conversatie-avonden naar wensch gaan. Wie verlangt daarover het woord?

S.

GIJ KLAAGT

over gebrek aan

PROPAGANDA MATERIAAL??

MAAR WEET GE DAN NIET,

dat we nog

STAPELS

hebben liggen van de brochure :

Opstellen over het Wereldtaalprobleem.

PRIJS 10 CENT.

Deze moeten iedere tegenstander overtuigen.

EN WILT GE

ESPERANTO OP DE LAGERE SCHOOL?

Verspreid dan in grooten getale de brochure

Esperanto en het kind.

PRIJS 5 CENT

Bestel nog direct een flink aantal bij :

J. A. LEIBBRAND, Rozenstraat 12, TILBURG.

Postrekening No. 121449.

KARAJ SAMIDEANOJ.

Mag ondergeteekende beleefd verzoeken of de lezers en lezeressen van dit blad voor dit jaar hunne Esperanto-behoefdheden van onderstaand adres willen betrekken, waarvoor bij voorbaat hartelijk dank.

Een paar titels mogen hier volgen:

G. H. Benink, Esp. leerb. (voor beginners)	f 2,—
H. Heilker, „ „ B (voor meergevorderden)*	f 2,—
P. Heilker, 20 mondel. examenopgaven	f 0,30
H. J. Bulthuis, Robisono Kruso (ook voor axamen	f 1,95
Schidlofs Zakwoordenb. 600 blz. compl. geb.	f 1,25
Carolfi, Katolika preĝlibro geb.	f 1,—
P. P. Pastro, Spirita Juvelaro	f 1,—
Idem in leer, verguld op snee	f 2,—

Behalve bovenstaande de meest bekende methodes, woordenboeken, ontspanningslectuur, insignes enz in voorraad bij:

Esperanto librejo Joh. Broekhuijsen

Dordrecht, Voorstraat 328. Tel. 1263. Giro 23595.

Alles wordt franco omgaand geleverd.

ESPERANTO-LEERBOEKEN

ESPERANTO, leerboek voor hen, die zich willen bekwaamen voor diploma B (Onderwijs-bevoegdheid) en voor Ontwikkelden, door P. HEILKER f 2.—

Giro Nr. 39039

LA VILA MANO, Idoj de Cereso, Origineele Roman in Esperanto door H. J. BULTHUIS, L. K. Aanbevolen door de Esperantista Literatura Asocio. Met pentekeningen van Tjeerd Bottema. Ingenaaid f 2.75 Fraai gebonden f 3.25

Aanbevolen
door
Pater Preller

In de prijs is inbegrepen een afzonderlijke Woordenlijst: Esperanto-Nederlandsch, Fransch, Duitsch, Engelsch, bevattende die woorden, welke niet voorkomen in de kleine sleuteltjes.

N. V. JOH. YKEMA's Uitgevers-Maatschappij, 's-Gravenhage

